

Παρακολούθηση της ανάκαμψης της βιοποικιλότητας σε καμένες δασικές περιοχές από άκαυτες νησίδες

Σπύρος Σφενδουράκης^{1*}, Γιάννης Αναστασίου², Δημήτρης Δόγανος¹, Ευανθία Θάνου¹, Μαρία Καμηλάρη¹, Χριστίνα Κασσάρα¹, Γιώργος Τρυφωνόπουλος¹

¹Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών. E-mail: sfendo@upatras.gr

² Τμήμα Βιολογίας, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Μετά τις μεγάλες πυρκαγιές που έπληξαν την Πελοπόννησο το 2007, το WWF Ελλάς χρηματοδότησε το πρόγραμμα «Το μέλλον των δασών» για τη μελέτη των επιπτώσεων των πυρκαγιών στη βιοποικιλότητα των δασικών περιοχών και της πορείας ανάκαμψης των καμένων δασών. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού, η ερευνητική μας ομάδα* ανέλαβε την καταγραφή και παρακολούθηση της ζωικής ποικιλότητας σε καμένες δασικές περιοχές και σε άκαυτες «νησίδες» δάσους εντός αυτών, με σκοπό τη μελέτη του ρόλου των εν λόγω νησίδων στην ανάκαμψη της βιοποικιλότητας.

Για την υλοποίηση του προγράμματος, πραγματοποιήθηκαν καταγραφές θηλαστικών, πτηνών, ερπετών, αμφιβίων και χαρακτηριστικών ομάδων εδαφικών ασπονδύλων ζώων (κολεόπτερα Carabidae και Tenebrionidae) σε τρεις περιοχές, η καθεμία με διαφορετικό τύπο καμένου δάσους (Ταϋγετος: Μαύρη Πεύκη, Μεγαλόπολη: Βελανιδιά, Λαπίθας: Χαλέπιος Πεύκη). Σε κάθε περιοχή επιλέχθηκε μία έκταση καμένου δάσους και μία άκαυτη «νησίδα», στις οποίες έγιναν παράλληλες φθινοπωρινές και εαρινές καταγραφές/δειγματοληψίες από το φθινόπωρο του 2008 μέχρι την άνοιξη του 2010.

Εδώ παρουσιάζονται συνοπτικά τα αποτελέσματα του προγράμματος, σύμφωνα με τα οποία, οι άκαυτες νησίδες διατηρούν σημαντικές συνιστώσες της βιοποικιλότητας και συμβάλλουν σημαντικά στην επανεποίκιση των καμένων δασών. Οι διάφορες ζωικές ομάδες εμφανίζουν ιδιαιτερότητες που χρησιμεύουν στην κατανόηση των μεταβολών που συμβαίνουν στη βιοποικιλότητα κατά τη μετάβαση από το καμένο προς το ώριμο δάσος κάθε τύπου. Αναλυτικά αποτελέσματα για επιμέρους ομάδες παρουσιάζονται σε άλλες ανακοινώσεις του συνεδρίου.

* Την ερευνητική ομάδα συνέδραμαν οι φοιτητές Τμήματος Βιολογίας του Παν. Αθηνών: Ε. Γκότση, Ε. Καραμέτα, Φ. Σπαγοπούλου, Μ. Σταλημέρου, Σ. Τερζοπούλου, Γ. Τσουκαλά και Ε. Χαλβατζή.